

پالنه‌ره‌گانی هیرشی مووشه‌کی ئیران بو سهر هه‌ریمی کوردستان

17-01-2024

نووسه‌ره‌گان

د.په‌رویز ره‌حیم قادر

کورتە : ئەم هیرشه‌ی هه‌ولێر په‌یامیکه‌ بو هه‌ریمی کوردستان و ته‌نانه‌ت سوننه‌گان که له‌گه‌ل هیزه‌ شیعیه‌گان هاوړا و هاوه‌لویت بن له‌ ده‌کردنی هیزه‌ ئه‌مریکیه‌گان له‌ عێراق، چونکه‌ به‌رپرسیانی بالای ئیران ئه‌وه‌یان دووپات کردۆته‌وه‌ که گه‌وره‌ترین تۆله‌ی کوشتنی قاسم سوله‌یمانی، پاشه‌کشه‌پیکردنی هیزه‌گانی ئه‌مریکایه‌ له‌ ناوچه‌که‌.

له كوتا كازيره كاني رۆزى ۱۰-۲۰۲۳ سوپاي پاسدارانى شۆرشى ئىسلامى ھىرشى كرده سەر ھەولير و پاش ھىرشەكە، له سى راگەيىندراوى دژبەكە، بەرپرسيارى ھىرشەكاني سەر ھەريىمى كوردستان و سوريى له ئەستۆ گرت. لەم ھىرشەشدا ھاوشيوە و ھاھەريىب لەگەل گوتارى ھەرمى كۆمارى ئىسلامى، دوژمن و نەبارانى دەرەكى بەتايبەتى ئىسرائىل و پاشان گروپە تيرورىستىيەكان و ھەكوو داعش و تۆلەكردنەھەي خوینی شەھيدان، پاساوى ھىرشەكان بوون بەلام لێرەدا پيش ئەھەي بچينە ناو شروڤەھى ھۆكار و پالئەرە راستەقىنەكانى پشت پاساوه ھەرمىيەكانى سوپاي پاسدارانى كۆمارى ئىسلامى، واباترە ھەلامى ئەھەي بەدەينەھەي كە بۆچى له سى راگەيىندراو دا ئەم دژبەكەي و ناكۆكى و ناروونىيە ھەبوون؟

۱- سوپاي پاسداران لەم رېگەيەھەي ھەوليدا قوناخ بە قوناخ و بە چاوديرىكردى دۆخەكە، راگەيىندراوھەي نوى بكاھەي و ئەمەش يارمەتى ئيرانيدا لەھەي كە ھەم ھىرشەكەي بە سەرکەوتوو لەقەلم بەدات و ھەميش كاردانەھەي و ولآمدانەھەي ئەمريكاي لێنەكەوتنەھەي.

۲- ئەم دژبەكەي لە راگەيىندراوھەي سوپاي پاسداران دەریدەخات كە كۆمارى ئىسلامى دلتيا نەبووھەي كە كاردانەھەي ئەمريكا و ھاوبەيمانەكانى چى دەبیت و بۆيە لەم رېگەبەھەي ھەوليداھەي لەسەرەتادا كەمترين بەرپرسيارى بۆخۆي دروست بكات.

۳- ئەم **ناكۆكيەي راگەيىندراوھەي** بۆ ئەھەي دەگەرتنەھەي كە كۆمارى ئىسلامى دەيويست دلتيا بېت لە ئاست و دروستىي پېكانى ئامانجەكان و پاشان قەبارەي مادى ويرانكارى و زيانەكان و ھەروەھا ژمارە و جۆرى قوربانييەكان، چونكە لەم رېگەبەھەي دەيتوانى بەپي دەرکەوتنى ئەو زيانانە، راگەيىندراوھەي بگۆریت و ھەر واشىكرد.

لێرەدا دەچينە سەر ھۆكار و پالئەرە سەرەكەيەكانى ئەم ھىرشە مووشەكەيەي سوپاي پاسداران، بۆ ئەھەي كە زياتر روون بېتەھەي كە ئامانجى ئيران چى بووھەي و ھەلامى ئەھەي شەمان دەسبەكەوت كە ئايا لە داھاتوو دووبارە دەبنەھەي يان نا؟

سەرەتا پيوستە ھەلامى پرسيارىكى گرنگتر بەدەينەھەي، كە ئويش ئەھەي بۆچى كەسى سەرمايەدارى كورد دەكریتە ئامانج؟ ھەلامەكە ئەھەي كە ئيران بەدواي دروستكردى پەيوەندى ئەھەي ھىرشانە بەئامانجە ئىسرائىليەكانەھەي كە ھەكوو گەورەترين دوژمنى بپواي و ئايدىولۆزىيى خۆي پيناسەي دەكات. لەم چەند سالى داويدا ئىسرائىليەكان بەردەوام و بە راستەخۆ زيانى قورسيان لە كۆمارى ئىسلامى داھەي،

ھەر بۆيە كەسى بزنسمان ھەم باشتر دەتوانریت بېسترتنەھەي بە ئىسرائىل و ھەميش بەھۆي دەسترؤبشتوو پەيە مادىيەكەي كە خاوەن شوپنى نيشتەجىبوونى تايبەت و دوور لە گەرەكەكانە كە چرى دانىشتوانيان بەرزە و زياتر ئىلايە، ئەھەي زيانى مروپى كەمترى دەبیت بەبەرورد بەھەي ھىرشەي كە ئەگەر بە مووشەكى باليستىك بىكاتە سەر بەلەخانەيەكى چەند نھۆمى نيشتەجىبوون ياخود گەرەكەك يان شارپكى نيشتەجىبوونى ئاسايى لە ھەولير كە لەوانەيە ژمارەي قوربانيان بگاتە دەيان و سەدان كەسى كوژراو و بريندار، كە لەم حالەتەدا تىچووھەكانى بۆ كۆمارى ئىسلامى چى لەسەر ئاستى راي گشتى ناوخۆي و دەرەكى و چى لەرووي نيوەولتەي و بەرپرسيارى ياسايەھەي زۆر بەرز دەبیتەھەي.

بە گشتى پالئەرە سەرەكەيەكانى ھىرشە مووشەكەيەكەي سەر ھەولير برىتىن لە:

پەكەم: لەپاش ھىرشەكانى ۷ مانگ لەلايەن ھەماسەھەي بۆسەر ئىسرائىل، كۆمارى ئىسلامى ھەوليداھەي كە خۆي بەراستەخۆ تيوەنەگلىت و تەننەت بەرپرسيارى ھىرشەكانى ھەماسيش بۆ خۆي ئەھەي گروپە بگەرتنەھەي. و تەكانى عەلى خامەبى رېبەرى بالاي شۆرشى ئىسلامى و بەرپرسانى دىپلۆماسى و سەربازى ھەر بەم ئاراستەيە بوون، بەلام كاردانەھەي توندى ئىسرائىل و پالپشتى ئەمريكا و دريژەكيشانى واىكردووھەي كە ئيران ھەست بەھەي بكات كە جەنگەكە لەزيانى دەشكيتەھەي و لەمەش گرنگتر پركسيەكانى چاوپرپى پشتيوانى راستەخۆي ئيرانىان دەكرد لەدەرەھەي گوتارى سياسى، ھەر بۆيە ئەم ھىرشە پيش ھەموو شتىك ولاميكە بۆ بەرەي موقاوەمەي لاينەنگرى ئيران لە ناوچەكە كە ئيران توانا و ئيرادەي كاردانەھەي سەربازى ھەيە.

دووھەم: ئەم ھىرشە لەكاتىكداھەي كە لەماھەي رابردوو و بەديارىكراوى لە رۆزى 15.12.2023 لە ناوچەي راسك سەر بە پاريزگاي سيستان و بەلوچستان، لە ھىرشىكيدا كە لەلايەن رىكخراوى جەيشوعەدل ئەنجامدرا زياتر لە ۱۱ سەرباز و ھىزى ئەمنى ئىرانى كوژران و ھەروەھا رۆزى 03.01.2024 لە ريوپەسىمى سالىرۆزى كوژرانى قاسم سولەيمانى لە كرمان، لە ھىرشىكيدا كە داعش-لقى خوراسان بەرپرسيارىيەكەي گرتە ئەستۆ، زياتر لە ۹۰ كوس كوژران. ئەم دوو ھىرشە لەئاستى ناوخۆي چاوپروانى تۆلە و ھەلامدانەھەي لەلايەن ھىزەكانى ئىرانى بەرزكردەھەي، بەلام ئيران نە دەيتوانى ھىرش بكاھەي سەر ئەفغانستان و نە پاكستان كە ئەھەي دوو گروپە لەوى جىگيركراون، بۆيە ھىرش بۆ ھەريىمى كوردستان و سوريا ولآمدانەھەي لاينەنگرانى كۆمەتى ئىرانە لە چوارچيوەي دژابەتى تيرور و

سینیه: هیزشی ئەمریکا و بەریتانیا بۆسەر حوسییەکان و ھەروەھا کوژرانی رەزی موسەوی فەرماندەیی سوپای قدس لە سوریا و بەئامانجگرتنی سألح ئەلعاروری جیگری بەپررسی مەکتەبی سیاسی ھەماس و کوژرانی فەرماندە بەئالی یەکەیی رەزوانی حزبوللا لەلایەن ئیسرائیلەو و ھەروەھا کوژرانی فەرماندەبەکی بەئالی ھەشەدی شەعبی لەلایەن ئەمریکا لە وەلامدانەو و ھیزشەکانی بەرەیی موقاوەمەیی عێراقی لە بەغدا، گۆشاریکی زۆری بۆ ئیران و لایەنگرانی دروست کرد و ھەر بۆیە ئیران پێیوایە کە لاوازترین ئالقە بۆ ھیزشکردن ھەریمی کوردستانە چونکە ئیران دڵنیایە کە ھەم حکومەتی عێراق وەلامیکی توندی ئەوتۆی نابێت و ھەمیش لەرابردوو ئەمریکا تەنیا بە ئیدانەکردنیکى دیپلۆماسی نەرەزایەتی دەپرپووە و ھیچ لیکەوتە و تیچووویەکی سیاسی و سەربازی و تەنانەت یاسایی بۆ ئیران نەبوو. بۆیە ھەولێر کرایە ئامانج.

چوارەم: ئەم ھیزشە پەيامیک بوو بۆ خودی ئەمریکییەکان کە ئەگەر ھیزشەکانی خۆیان بۆسەر لایەنگرانی ئیران لە ناوچەکە نەوہستین ئەوہ ئیران دەتوانێت بیانکاتە ئامانج و ھەروەھا ئەگەر ھیزشەکانی ئیسرائیل نەوہستین یان ئەگەر ئیسرائیل بیر لە بەرفراوانکردنی بەرەیی جەنگ بکاتەو، ئەوہ ئیران لەشویینی دیکە وەلامی دەبێت و گیانی سەربازی ئەمریکی و بنکەکانیان پارێزراو نابێت. جگە لەمانەش، سوپای پاسداران بەدابەشکردنی ئەرک لەنیوان خۆی و ھیزە عێراقییەکان و ھەروەھا حوسییەکان و بەرەیی موقاوەمەیی عێراقی ئەو پەيامی دایە ئەمریکییەکان کە ئەمریکا بە پشتیوانی ئیسرائیل دەزانێت و دەتوانێت لەبری ئیسرائیل بیکاتە ئامانج.

پینچەم: ئیران ئەوہ دەزانێت کە ھەلبێزاردنەکانی سەرۆکایەتی ئەمریکا وای لە ئیدارەیی بایدن کردوہ کە خۆی لە دروستبوونی شەپ دوور بگرێت، بۆیە بە دەرفەتی دەزانێت کە کۆتایی بەجەنگی ھەماس و ئیسرائیل بەھیننیت لە سەردەمی بایدن و پینش دەرچوونی ئەنجامەکانی ھەلبێزاردنی سەرۆکایەتی ئەمریکا و ئەگەری دەرچوونی ترەمپ. چونکە ئیران مەترسی لە دەرچوونی ترەمپ ھەبە ئەگەر جەنگەکە درێژە بکێشێت، ئەوہ ترەمپ بەرامبەر ئیران ولامی سەربازی توند و راستەوخۆی ھەبێت، بەپینچەوانەیی سیاسەتی ئیستای بایدن. بۆیە دەپەوێت ئەمریکا بەھەمو شێوہیەکی گۆشار لە ئیسرائیل بکات و جەنگەکە کۆتایی پینبێت. لەراستیدا تاوہکو ئیستا ئیران خۆی بەبراوہی جەنگەکە دەزانێت، بەلام ھیچ گەرەنتییەکی نییە کە ئەمە بەردەوام بێت.

شەشەم: ئەم ھیزشەیی ھەولێر پەيامیکە بۆ ھەریمی کوردستان و تەنانەت سوننەکان کە لەگەڵ ھیزە شیعییەکان ھاورا و ھاوہلوئیت بن لە دەرکردنی ھیزە ئەمریکییەکان لە عێراق، چونکە بەپرپرسانی بەئالی ئیران ئەوہیان دووپات کردۆتەوہ کە گەورەترین تۆلەیی کوشتنی قاسم سولەیمانی، پاشەکشەپینکردنی ھیزەکانی ئەمریکییەکان لە ناوچەکە. ھەر بۆیە ئەمە وەکو ھۆشدارییەکی توند بوو بۆ کورد کە لە بریاری شیعەکانی لایەنگری ئیران لە بەغدا دەرنەچیت و ھاوہلوئیت بن لەم پرسەدا.